

ICCJ – Concurs pentru ocuparea funcției de secretar al unei unități administrativ teritoriale

Concurs pentru ocuparea funcției de secretar al unei unități administrativ teritoriale. Impunerea drept condiție de participare la concurs cunoașterea limbii materne a cetățenilor aparținând minorității naționale cu o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor. Nelegalitate.

Legislație relevantă:

Legea nr. 215/2001, art. 76, art. 116

Legea nr. 554/2004, art. 2 alin. (1) lit. n)

Din cuprinsul dispozițiilor art. 76 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale și art. 15 din Anexa 1 la H.G. nr. 1206/2001 rezultă faptul că în unitățile administrativ teritoriale în care persoanele aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în cadrul aparatului propriu al consiliilor locale sau județene, în posturile care au atribuții privind relații cu publicul vor fi încadrate și persoane care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorităților respective.

Faptul că potrivit dispozițiilor art. 116 din Legea nr. 215/2001, funcția publică de conducere de secretar al unității administrativ teritoriale nu presupune contacte direct cu cetățenii, iar atribuțiile în domeniul aplicării Legii nr. 544/2004 privind liberul acces la informațiile de interes public au o pondere redusă în raport cu întreaga activitate a secretarului, nefiind exercitate în mod direct de acesta –

avându-se în vedere calitatea de funcționar public de conducere potrivit căreia coordonează aceste activități și nu le exercită direct – face ca măsura impunerii cunoașterii limbii maghiare, nivel avansat, drept condiție de participare la concursul de ocupare a acestei funcții publice de conducere, prin ordin ANFP, să fie nelegală, fiind luată cu exces de putere – astfel cum această noțiune a fost definită în art.2 alin.1 lit.n) din Legea nr.554/2004.

Decizia nr. 2968 din 7 martie 2013

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel Brașov la data de 13 februarie 2012, reclamanta P.A.D. a solicitat, în contradictoriu cu pârâtii Agenția Națională a Funcționarilor Publici și Primarul Comunei Valea Crișului:

- anularea Ordinului A.N.F.P. nr.4669 din 07.12.2011 privind aprobarea condițiilor de participare la concursul de recrutare pentru ocuparea funcției publice de conducere vacante de secretar al Comunei Valea Crișului, Județul Covasna și numirea comisiei de concurs și a comisiei de soluționare a contestațiilor;
- anularea concursului organizat în baza ordinului sus-amintit la datele de 16 și 18 ianuarie 2012;
- anularea actelor subsecvente emise în urma concursului, respectiv: dispoziția Primarului Comunei Valea Crișului nr.1 din 24.01.2012 privind încetarea de drept a raporturilor de serviciu a d-nei P.A.D., secretar al comunei Valea Crișului și dispoziția Primarului Comunei Valea Crișului nr.2 din 24.01.2012 privind încadrarea d-nei B.C.M. în funcția de secretar al Comunei Valea Crișului;
- reîncadrarea subsemnatei în funcția de secretar al Comunei Valea Grisului, Județul Covasna, până la organizarea legală a concursului de ocupare definitivă a acestei funcții publice, conform art. II din O.U.G. nr.90/2009.

– obligarea în solidar a pârâților la plata drepturilor salariale cuvenite, de la data încetării raporturilor de serviciu ca urmare a emiterii dispoziției nr. 1 din 24.01.2012 până la data reîncadrării efective, actualizate cu indicele de inflație, inclusiv la plata dobânzii legale, calculate până la data efectivă a plății;

– obligarea în solidar a pârâților la plata de daune morale în cuantum de 10.000 lei.

Totodată, reclamanta a solicitat suspendarea actelor administrative contestate.

În motivarea acțiunii, reclamanta a redat situația de fapt potrivit căreia, începând cu data de 1 aprilie 2008, în baza unui concurs, a ocupat funcția publică de conducere de secretar al Comunei Valea Crișului, conform art.116, alin (1) și (4) din Legea administrației publice nr. 215/2001, coroborat cu art. 62, alin. (2) din Legea privind Statutul funcționarilor publici nr.188/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și art. V alin. (2) din Anexa la aceeași lege și art. 12, alin. (4) din H.G. nr.1209/2003 privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici. Ulterior, conform dispozițiilor legale, pe bază de concurs, anual, prin dispozițiile Primarului comunei Valea Crișului nr.73/2009 și nr.400/2010 i-a fost prelungită numirea în această funcție.

La data de 30 august 2011, la propunerea Primarului Comunei Valea Crișului, a fost emis de A.N.F.P. Ordinul nr. 3117 din 30.08.2011 pentru aprobarea condițiilor de participare la concursul de recrutare pentru ocuparea funcției publice de conducere vacante de secretar al Comunei Valea Crișului, Județul Covasna și numirea comisiei de concurs și a comisiei de soluționare a contestațiilor.

Reclamanta a susținut că, în mod nelegal și discriminatoriu, prin art.1 alin. (3) al ordinului amintit, s-a stabilit

condiția de participare la concurs de cunoștințe de limba maghiară – nivel avansat.

Totodată, a precizat reclamanta, nelegală a fost publicarea anunțului de concurs de către Primăria Valea Crișului exclusiv în presa locală de limba maghiară, respectiv H. nr.6388 din 13.09.2011.

Reclamanta a redat împrejurarea că, la concursul din datele de 4 și 6 octombrie 2011, organizat conform ordinului ANFP contestat, a fost eliminată din concurs la proba de cunoștințe de limbă maghiară – nivel avansat, iar contracandidata sa, B.C.M., nu a promovat proba scrisă a concursului.

Reclamanta a susținut că, ulterior, dând dovadă de rea credință și consecvență în atitudinea nelegală, în ciuda argumentelor aduse prin plângerea prealabilă și a prezentării practicii Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, respectiv a Curții de Apel Brașov și a Înaltei Curți de Casație și Justiție, autoritatea pârâtă a organizat un nou concurs, în perioada 16-18 ianuarie 2012, stabilindu-se din nou condiția eliminatorie de cunoaștere a limbii maghiare – nivel avansat. În urma acestui concurs, reclamanta a fost din nou eliminată la proba de cunoaștere a limbii maghiare nivel avansat, iar aceeași contracandidată, B.C.M., a promovat concursul.

În acest context, urmare a rezultatului concursului, Primarului Comunei Valea Crișului a emis Dispozițiile nr. 1 din 24.01.2012 și nr.2 din 24.01.2012.

Invocând mai multe critici de nelegalitate ale actului administrativ atacat, reclamanta a susținut, în esență, că, din perspectiva atribuțiilor specifice și principale ale funcției publice de secretar, condiția cunoașterii limbii maghiare nu putea fi solicitată legal, fiind încălcate astfel prevederile art. 10 pct. 4 lit. a) din Carta Europeană a Limbilor Regionale sau Minoritare.

Cu privire la daunele morale, reclamanta a susținut că, prin eliminarea sa din concurs, i-au fost aduse, printr-o faptă ilicită și culpabilă, o atingere a personalității psihice și sociale, prin lezarea unui drept nepatrimonial.

În ceea ce privește cererea de suspendare, reclamanta a invocat existența unui credit și întreținerea unui copil minor, precum și riscul de a nu-și găsi un loc de muncă.

Prin întâmpinarea formulată în cauză, pârâțul Primarul Comunei Valea Crișului a solicitat respingerea tuturor capetelor de cerere formulate de reclamantă.

La rândul său, pârâta ANFP a formulat întâmpinare, prin care a invocat excepția lipsei calității sale procesuale pasive și excepția lipsei de obiect cu privire la suspendarea executării actelor administrative ce fac obiectul capetelor de cerere 1 și 2 din acțiune. Pe fondul cauzei, a solicitat respingerea acțiunii reclamantei, susținând că stabilirea condiției privitoare la cunoașterea limbii maghiare nivel avansat este legală și nu este discriminatorie față de prevederile art. 54 lit. a) și b) din Legea nr. 188/1999, republicată și față de atribuțiile secretarului UAT, prevăzute în Legea nr. 215/2001, republicată, precum și dispozițiile art. 117 lit. h) din lege.

Prin sentința nr. 88/F din 23 aprilie 2012, Curtea de Apel Brașov, Secția contencios administrativ și fiscal a respins excepția lipsei calității procesuale pasive invocate de pârâta Agenția Națională a Funcționarilor Publici prin întâmpinare și a respins acțiunea formulată de reclamanta P.A.D., în contradictoriu cu pârâții Agenția Națională a Funcționarilor Publici București și Primarul Comunei Valea Crișului.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a examinat toate petitele formulate de reclamantă, precum și cererea de suspendare a actelor administrative contestate în cauză, prin prisma motivelor de nelegalitate invocate și raportat la dispozițiile legale aplicabile în speță, respectiv

dispozițiile Legii nr. 188/1999 art.108 referitor la cunoașterea limbii minorităților naționale acolo unde ponderea acestora trece de 20%, dispozițiile Legii nr.215/2001 republicată, art.76 alin.3 cu privire la cunoașterea limbii minorităților, art.15 din H.G. nr.1206/2001 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a dispozițiilor privind drepturile cetățenilor ce aparțin minorităților naționale de a-și folosi limba maternă în administrația publică locală și față de dispozițiile art.13 din Constituția României și art.54 lit.a) și b), privind ocuparea unei funcții publice, respectiv condiția cunoașterii limbii maghiare ca având caracter de excepție și față de prevederile H.G. nr.611/2008, reținând, în esență, următoarele:

În ceea ce privește excepția lipsei calității sale procesuale pasive invocată de pârâta ANFP, Curtea a apreciat că, față de petitul 1 al acțiunii reclamantei și față de cererea de suspendare a executării Ordinului nr.4669 din 7.12.2011 emis de Agenția Națională a Funcționarilor Publici și a cărui anulare se solicită în cauză, pârâta are, în fapt și în drept, calitate procesuală pasivă, deoarece actul atacat și pentru care se cere suspendarea executării este emis de ANFP.

Pe fondul cauzei și pe cererea de suspendare, instanța de fond a analizat într-o manieră detaliată conținutul Ordinului nr.4669 din 7.12.2011 emis de ANFP, precum și modul de desfășurare a etapelor concursului, reținând că pârâtele au pus în aplicare actul atacat în cauză, concursul a avut loc cu respectarea criteriilor și condițiilor impuse prin acesta, fiind declarată câștigătoare numita C.M.B., fost consilier local al Partidului X.

Curtea a constatat că, prin dispoziția Primarului nr.1 din 24.01.2012, s-a dispus încetarea raporturilor de serviciu, de drept, cu reclamanta, iar prin dispoziția nr.2 din 24.01.2012, s-a dispus încadrarea numitei B.C.M. pe postul de secretar de primărie. S-a apreciat că la emiterea celor două dispoziții atacate în cauză nu s-au încălcat dispozițiile legale invocate

de reclamantă din Legea nr.188/1999, Legea nr. 215/2001, H.G. nr.611/2008, dispozițiile art.15 din H.G. nr.1206/ 2001, și nici a prevederile art.13 din Constituția României, art.54 lit.a) și b) din Legea nr.188/1999, deoarece aceste acte s-au emis în urma evaluării candidaților la concursul susținut în perioada 16-18 ianuarie 2012 .

Referitor la criticile reclamantei privind nelegalitatea ordinului și a rezultatului concursului și la petitul 2 din acțiune, prima instanță a reținut că argumentele reclamantei nu pot fi reținute, în sensul că, pentru concurs, în mod greșit s-a stabilit și condiția pentru participanții la concurs a cunoașterii limbii maghiare-nivel avansat.

Cât privește această condiție, cuprinsă în ordinul atacat, raportat la criticile de nelegalitate aduse de reclamantă, instanța a reținut că nu este vorba de o condiție abuzivă, deoarece în localitatea Valea Crișului populația de limbă maghiară are o pondere mai mare de 20% din totalul populației.

Condiția privind cunoașterea limbii minorității maghiare este prevăzută ca și condiție legală în art. 108 din Legea nr.188/1999 republicată, de asemenea această condiție este reglementată și în art.76 alin.(3) din Legea nr.215/2001, privind administrația publică locală, lege republicată și în art.15 din H.G. nr.1206/2001 pentru aprobarea Normelor Metodologice de Aplicare a Dispozițiilor privind Drepturilor Cetățenilor ce aparțin minorităților naționale de a-și folosi limba maternă în administrația publică locală.

De asemenea, a constatat judecătorul fondului, și în Constituție, la art.13 și art.54 lit.b) din Legea nr.188/1999, se prevede condiția cunoașterii limbii maghiare, și chiar dacă aceasta ar avea un caracter de excepție așa cum precizează reclamanta, ea poate fi impusă ca și condiție la participare la concurs pentru ocuparea unei funcții publice de conducere cum este cazul în speță, așa încât nu se poate reține caracterul nelegal, abuziv și discriminatoriu invocat de

reclamantă.

Prin urmare, Curtea a reținut că dispozițiile legale incidente cauzei nu au fost încălcate nici de pârâta Agenția Națională a Funcționarilor Publici prin emiterea ordinului atacat și includerea acestei condiții de concurs și nici de către Primarul Comunei Valea Crișului, care a făcut propunerea privind condițiile de participare la concurs către ANFP.

De asemenea, față de actele de la dosar, prima instanță a apreciat că nu se pot reține aspectele invocate de reclamantă în acțiune privind nelegalitatea ordinului atacat, pentru a dispune anularea ordinului, după cum nu poate dispune nici suspendarea executării dispoziției nr.1 din 24.01.2012 și nici a dispoziției nr.2 din 24.01.2012, de numire în funcția publică a d-nei B.C.M., admisă la concurs, pe baza raportului final depus la dosar.

În ceea ce privește cererea de suspendare a executării actelor administrative atacate, Curtea a apreciat că în cauză nu sunt îndeplinite condițiile cumulative prevăzute de art. 14 din Legea nr.554/2004, republicată, adică condiția pagubei iminente și a cazului bine justificat, chiar dacă reclamanta a făcut dovada că are datorii la bancă, că are o situație familială dificilă, că a ocupat această funcție timp de 4 ani și i s-au adus prejudicii morale prin eliminarea sa de la concurs și prin actele administrative atacate.

În ce privește dispoziția nr. 2/2012 emisă de pârâtul Primarul Comunei Valea Crișului, Curtea a constatat că prin acest act primarul a numit-o în funcție pe B.C.M., câștigătoare a concursului, ca urmare a adresei emise de ANFP și a considerat că dispoziția nu este nelegală sau abuzivă.

Ca urmare a respingerii cererii de suspendare și a respingerii cererii de anulare a actelor atacate, cuprinse la punctele 1, 2, 3 din acțiune, Curtea a reținut că petitul nr.4 din acțiunea reclamantei, privind reîncadrarea acesteia în

funcție, nu poate fi primit pentru motivele expuse, dat fiind respingerea cererii principale, dar și pentru motivul că reclamantei i-au încetat în mod legal raporturile de serviciu în baza dispoziției nr. 1 din 24.01.2012, reținută de instanță în cauză, ca fiind legală.

Concursul nefiind anulat și nici dispoziția nr. 2d in 24.01.2012 a Primarului Comunei Valea Crișului, nefiind anulată adresa de propunere a Agenția Națională a Funcționarilor Publici pentru numirea în funcția publică de secretar a comunei Valea Crișului a numitei C.M.B., instanța de fond a apreciat că nu se poate dispune repunerea reclamantei în funcția de secretar al acestei comune, cu atât mai mult cu cât ocuparea unei funcții publice în condițiile H.G. nr. 611/2011 se face pe bază de concurs, iar condițiile de concurs au fost stabilite în cauză prin Ordinul nr.4669 din 7.12.2011, act administrativ reținut ca fiind legal.

Referitor la cererea de obligare în solidar a pârâților la plata drepturilor salariale, instanța a reținut că nici această cerere nu poate fi admisă, deoarece de la data de 24.01.2012 raporturile sale de muncă au încetat și neprestând muncă în funcția publică de conducere – secretar al primăriei, desigur că nu i se pot acorda drepturi salariale reclamantei (și nici actualizarea lor cu rata inflației și dobânda legală așa cum a solicitat în acțiune). Mai mult, întrucât dispozițiile nr.1 din 24.01.2012 și nr. 2 din 24.01.2012 atacate în cauză nu au fost anulate, ele fiind apreciate ca legale, consecința este respingerea acestui capăt de cerere ca nelegal și nefondat în cauză.

Cât privește obligarea pârâților în solidar la plata cheltuielilor de judecată, petitul 6 din acțiune, Curtea a apreciat că nici această cerere nu poate fi admisă, dat fiind faptul că, în cauză, nu s-a reținut culpa pârâților în emiterea actelor administrative atacate și ca atare nu sunt incidente prevederile dispozițiilor art.274 C.proc.civ.

Referitor la susținerea reclamantei că actele emise sunt nelegale având în vedere criteriile stabilite pentru ocuparea funcției de secretar și în special criteriul cunoașterii limbii maghiare la nivel avansat, prima instanță a apreciat că nu este vorba de o încălcare a legii sau de un abuz al pârâților, deoarece cunoașterea limbii maghiare la un nivel mai ridicat decât a apreciat reclamanta (nivel mediu), nu poate constitui o piedică sau un acces al acesteia la ocuparea unei funcții publice administrative: cerințele funcției publice și atribuțiile acesteia, în condițiile actuale impun mai mult decât cunoștințe medii, cu atât mai mult că în cadrul Comunei Valea Crișului sunt cetățeni de etnie maghiară și se impune soluționarea cererilor lor, ei utilizând în mod frecvent limba minoritară și nu limba română și cu atât mai mult se reține faptul că, în cei 4 ani în care a lucrat în calitate de secretar, reclamanta putea și trebuia să depună diligențe pentru cunoașterea limbii maghiare la un nivel avansat, mai ales că avea cunoștință de faptul că se va ține un nou concurs pentru ocuparea acestei funcții în anul 2012 și că se cere un nivel înalt de competență profesională, care include și cunoașterea la nivel avansat a limbii maghiare.

De asemenea, nu se poate reține încălcarea art. 10 pct. 4 lit. a) din Carta Europeană a Limbilor Regionale sau Minoritare, câtă vreme funcția publică din România trebuie ocupată de un funcționar cu competențe deosebite și care să răspundă exigențelor funcției publice de conducere, fiind vorba de un funcționar comunitar, câtă vreme România face parte din Comunitatea Europeană.

Având în vedere considerentele de fapt și de drept expuse, Curtea a respins cererea de suspendare și acțiunea reclamantei cu privire la toate capetele de cerere, respectiv de la punctele 1-6 din acțiune.

Prin sentința nr. 13/F/CC din 5 septembrie 2012, Curtea de Apel Brașov, Secția contencios administrativ și fiscal a admis cererea de completare a dispozitivului sentinței civile nr.

88/F din 23.04.2012 formulată de reclamantă și în consecință, a dispus completarea dispozitivului acestei sentințe, cu următoarea dispoziție: „Respinge cererea de suspendare a actelor administrative ce fac obiectul acțiunii principale din dosarul cu nr. de mai sus, formulată de reclamanta P.A.D., în contradictoriu cu pârâții Agenția Națională a Funcționarilor Publici București și Primarul Comunei Valea Crișului”.

Pentru a hotărî astfel, Curtea a reținut că, față de acțiunea formulată cu cele două aspecte, unul de fond, cererea de chemare în judecată pentru anularea actelor administrative considerate de reclamantă ca nelegale, acte emise de cele două pârâte și un alt aspect, acela legat de cererea de suspendare a executării acestora și având în vedere faptul că cererea reclamantei reprezintă în întregul ei acțiunea din dosarul de față, iar instanța a analizat toate aspectele invocate de reclamantă sub aspectul nelegalității, netemeinicieii actelor administrative atacate cât și cererea de suspendare a acestor acte, formulată de reclamantă, lucru ce rezultă din considerentele sentinței civile pronunțată în cauză, nu se impunea ca, în mod distinct, să se dispună asupra cererii de suspendare.

Dar pentru acuratețea dispozitivului sentinței civile și pentru edificarea reclamantei sub acest aspect, având în vedere cererea reclamantei de completare a dispozitivului sentinței civile, față de prevederile Codului de procedură civilă art.282¹ alin.(1) și alin.(3) C.proc.civ. și față de titulatura acțiunii din dosar, Curtea a admis cererea de completare a dispozitivului cu dispoziția: *„Respinge cererea de suspendare a actelor administrative ce fac obiectul acțiunii principale”*.

Împotriva acestor hotărâri, reclamanta a formulat recurs, criticându-le pentru nelegalitate și netemeinice.

În motivarea recursului împotriva sentinței civile nr.88/F din 23.04.2012 pronunțată de Curtea de Apel, Secția contencios

administrativ și fiscal, recurenta-reclamantă a susținut că instanța de fond, statuând asupra legalității Ordinului A.N.F.P. nr.4669 din 7.12.2011, a interpretat eronat dispozițiile art.108 din Legea nr.188/1999 republicată, art.76 alin.(2) și (3) din Legea nr.215/2001 republicată, art.15 din H.G. nr.1206/2011.

Se menționează că în raport de aceste dispoziții legale pentru stabilirea condiției cunoașterii limbii persoanelor aparținând minorităților naționale, se impuneau a fi îndeplinite cumulativ următoarele condiții: în unitatea administrativ teritorială în care funcționează autoritatea în care se stabilește condiția cunoașterii limbii persoanelor aparținând minorităților naționale, ponderea minorităților respective trebuie să fie de 20%; funcțiile publice pentru care se poate stabili această condiție trebuie să se regăsească în compartimentele cu atribuții privind relațiile cu publicul.

Recurenta-reclamantă susține că cea din urmă condiție menționată nu este îndeplinită întrucât secretarul unității administrativ-teritoriale nu face parte dintr-un compartiment din cadrul aparatului de specialitate al primarului și nu are atribuții privind relații cu publicul pentru a se impune cunoașterea limbii maghiare – avansat ca o condiție eliminatorie pentru ocuparea funcției de secretar al comunei Valea Crișului, astfel că se impunea anularea Ordinului A.N.F.P. nr.4669/2011.

Se arată și faptul că instanța de fond a confundat *„competența profesională înaltă”* cu noțiunea de *„cunoaștere avansată a limbii maghiare”*. De asemenea, nu s-a avut în vedere faptul că a *„cunoaște limba maghiară la nivel avansat”* nu face parte din îndatoririle legale ale funcției de secretar, nefiind menționată nici în fișa postului acestei funcții.

Se aduc critici sentinței recurate și în sensul că nu au fost analizate aspectele care vizau: numirea nelegală a membrilor

comisiilor de concurs și soluționare a contestațiilor; notarea nelegală, cu încălcarea art.48 și 59 alin.(4) din H.G. nr.611/2008; lipsa atestării legale a capacității de examinare a cunoștințelor de limbă maghiară – nivel avansat, a membrilor comisiei de concurs, ce decurge din art.31 alin.(4) din H.G. nr.611/2008; lipsa din cuprinsul dispoziției Primarului Comunei Valea Crișului nr.1/2012, a elementelor obligatorii prevăzute la art.62 alin.(3) din Codul muncii și art.117 din Legea nr.188/1999, republicată.

O altă critică vizează soluția cu privire la daunele morale solicitate în contradictoriu cu instituția primarului cât și cu A.N.F.P., recurenta-reclamantă susținând că acordarea acestora era pe deplin justificată, acestea fiind solicitate proporțional cu atingerea adusă și resimțită prin îngrădirea discriminatorie, pe criterii etnice și de limbă a dreptului la muncă și la libera alegere a locului de muncă.

Recurenta-reclamantă a formulat recurs și împotriva sentinței civile nr.13/F/CC din 5.09.2012 prin care s-a soluționat cererea de suspendare formulată în cauză în temeiul art.15 din Legea nr.554/ 2004, susținând că sentința este nelegală și netemeinică, întrucât s-a făcut dovada îndeplinirii condițiilor impuse de art.14 din legea menționată, referitoare la cazul bine justificat și prevenirea unei pagube iminente.

S-a menționat că dovada cazului bine justificat constă în argumentele de nelegalitate a Ordinului nr.4669/2011 al A.N.F.P.

Referitor la paguba iminentă, se arată că încetarea raporturilor de serviciu i-a adus prejudicii materiale prin faptul că o perioadă de 6 luni nu a avut loc de muncă, ceea ce a avut efecte negative și în plan familial.

Recurenta-reclamantă a formulat și concluzii scrise prin care a reiterat argumentele din cererea de recurs, depunând la dosar jurisprudența instanței de recurs apreciată ca relevantă

într-o situație asemănătoare, respectiv decizia nr.2759/2012 și invocând jurisprudența CEDO în cauza Beian c.României, publicată în Monitorul Oficial nr.616/2008.

Agenția Națională a Funcționarilor Publici a formulat concluzii scrise prin care a solicitat respingerea recursului ca nefondat și menținerea ca legală și temeinică a sentinței recurate, reiterând lipsa calității procesuale pasive raportată la capătul 3 al cererii reclamantei și lipsa de obiect cu privire la solicitarea privind suspendarea actelor administrative ce fac obiectul capetelor 1 și 2, întrucât ordinul A.N.F.P. nr.4669/2011 și-a produs efectele juridice, iar concursul s-a desfășurat și finalizat.

Pe fondul cauzei, se susține că sunt nefondate criticile recurente-reclamante deoarece Ordinul nr.4669/2011 al ANFP a avut la bază solicitarea Primarului Valea Crișului, fiind emis în conformitate cu dispozițiile art.20 alin.1 lit.a) din H.G. nr.611/2008, iar stabilirea condiției privitoare la cunoașterea limbii maghiare – nivel avansat – este legală și nu discriminatorie, fiind stabilită cu respectarea dispozițiilor legale reținute de instanța de fond.

Soluția instanței de recurs

Înalta Curte, analizând excepția tardivității recursului formulat împotriva sentinței nr.13/F/CC din 5.09.2012 a Curții de Apel Brașov, Secția contencios administrativ și fiscal invocată din oficiu și pusă în discuția părților, apreciază că aceasta este întemeiată.

Se constată că Sentința nr.13/F/CC/2012 prin care s-a admis cererea de completare a dispozitivului Sentinței civile nr.88/F din 23.04.2012 și s-a respins cererea de suspendare a actelor administrative ce fac obiectul acțiunii principale, a fost comunicată recurente-reclamante la 15.09.2012, iar recursul a fost formulat la 28.09.2012.

În raport de dispozițiile art.14 alin.4 din Legea nr.554/2004,

potrivit cărora hotărârea prin care se pronunță suspendarea executării actului administrativ poate fi atacată cu recurs în 5 zile de la comunicare și de situația reținută anterior, este tardiv formulat recursul împotriva Sentinței nr.13/F/CC din 5.09.2012 a Curții de Apel Brașov, Secția contencios administrativ, astfel că acesta va fi respins ca atare.

Înalta Curte, analizând recursul împotriva Sentinței civile nr.88/F din 23.04.2012 a Curții de Apel Brașov, Secția contencios administrativ și fiscal, în raport de criticile formulate, de înscrisurile de la dosarul cauzei, de susținerile părților, de dispozițiile legale incidente, apreciază că acesta este fondat pentru considerentele și limitele ce vor fi expuse.

Astfel cum rezultă din expunerea prezentată anterior, prin Ordinul nr.4669/2011 al A.N.F.P., s-au aprobat condițiile de participare la concursul din 16 – 18.01.2012 pentru ocuparea funcției publice ce conducere vacante de secretar al Comunei Valea Crișului, Județul Covasna, impunându-se la pct.3 – condiții de participare și condiția referitoare la cunoștințe de limba maghiară – nivel avansat.

Potrivit art.108 din Legea nr.188/1999 privind statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „În unitățile administrativ-teritoriale în care persoanele aparținând unei minorități naționale dețin o pondere de peste 20% unii funcționari publici din serviciile care au contacte direct cu cetățenii vor cunoaște și limba minorității naționale respective”.

Conform art.76 alin.(1), (2) și (3) din Legea nr.215/2001 a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „(1) În raporturile dintre cetățeni și autoritățile administrației publice locale se folosește limba română. (2) În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în raporturile

lor cu autoritățile administrației publice locale, cu aparatul de specialitate și organismele subordonate consiliului local, aceștia se pot adresa, oral sau în scris, și în limba lor maternă și vor primi răspunsul atât în limba română, cât și în limba maternă. (3) În condițiile prevăzute la alin.2, în posturile care au atribuții privind relații cu publicul vor fi încadrate și persoane care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective”.

Condiția menționată anterior se regăsește și în cuprinsul art.15 din Anexa 1 la H.G. nr.1206/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a dispozițiilor privitoare la dreptul cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba maternă în administrația publică locală, cuprinse în Legea nr.215/2001 „În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în cadrul aparatului propriu al consiliilor locale sau județene, în compartimentele care au atribuții privind relații cu publicul vor fi încadrate și persoane care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective. Angajarea se face prin concurs organizat în condițiile legii”.

Din cuprinsul dispozițiilor legale menționate, rezultă faptul că în unitățile administrativ teritoriale în care persoanele aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în cadrul aparatului propriu al consiliilor locale sau județene, în posturile care au atribuții privind relații cu publicul vor fi încadrate și persoane care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorităților respective.

Funcțiile publice și posturile care au atribuții privind relațiile cu publicul, sunt acelea care presupun contact direct cu publicul, cum ar fi munca în cadrul unui ghișeu, deplasări pe teren sau alte fapte similare, etc.

Potrivit art.116 din Legea nr.215/2001, „Secretarul comunei,

oraşului, municipiului, judeţului şi al subdiviziunii administrativ-teritoriale a municipiilor este funcţionar public de conducere, cu studii superioare juridice sau administrative. Secretarul se bucură de stabilitate în funcţie”.

Principalele atribuţii ale secretarului unităţii administrativ teritoriale, sunt prevăzute în cuprinsul art.117 din acelaşi act normativ, fiind lipsite de temei legal susţinerile intimitei-pârâte în sensul că principalele atribuţii ale acestei funcţii se stabilesc de conducătorul unităţii administrativ-teritoriale.

Or, din cuprinsul dispoziţiilor menţionate rezultă că funcţia publică de conducere de secretar al unităţii administrativ teritoriale, nu presupune contacte direct cu cetăţenii, iar atribuţiile în domeniul aplicării Legii nr.544/2004 privind liberul acces la informaţiile de interes public au o pondere redusă în raport cu întreaga activitate a secretarului, nefiind exercitate în mod direct de acesta, avându-se în vedere calitatea de funcţionar public de conducere potrivit căreia coordonează aceste activităţi şi nu le exercită direct.

În concluzie, condiţia de participare la concurs privind cunoştinţe de limba maghiară – nivel avansat, impusă în art.1 pct.3 din Ordinul nr.4669/2011 al A.N.F.P. nu este în concordanţă cu dispoziţiile legale menţionate anterior, astfel că autoritatea pârâtă, emitentă a ordinului, a acţionat cu exces de putere, astfel cum această noţiune a fost definită în art.2 alin.(1) lit.n) din Legea nr.554/2004.

Faţă de considerentele expuse, instanţa de recurs apreciază ca fiind fondate criticile recurente-reclamante care se circumscriu dispoziţiilor art.304 pt.9 C.proc.civ., sentinţa recurată în privinţa soluţiei referitoare la anularea Ordinului nr.4669/ 7.12.2011 emis de A.N.F.P., fiind nelegală şi netemeinică, impunându-se admiterea cererii privind anularea ordinului menţionat în raport de care A.N.F.P. are

calitate procesuală pasivă, fiind emitenta acestuia.

Mai mult, din înscrisurile depuse la dosarul cauzei de Primarul Comunei Valea Crișului, rezultă că de la 11.05.2012 și până în prezent, funcția publică de conducere de secretar al Comunei Valea Crișului, a fost exercitată de un număr de 4 persoane care nu îndeplinesc condițiile legale ori au renunțat la exercitarea acesteia, perturbându-se grav activitatea primăriei.

De asemenea, dintr-un alt înscris ce emană tot de la Primarul Comunei Valea Crișului, rezultă că, deși în anul 2012 au fost organizate mai multe concursuri de recrutare pentru funcții publice vacante de secretar al unităților administrativ teritoriale din județele Harghita și Covasna cu o populație majoritară de etnie maghiară, a căror publicitate a fost asigurată de A.N.A.F. pe situl instituției, la niciunul dintre acestea nu a fost stabilită condiția eliminatorie de cunoaștere a limbii maghiare – nivel avansat, solicitându-se soluționarea cu celeritate a cauzei pentru o bună desfășurare a activității administrative din cadrul primăriei.

În ceea ce privește criticile care vizează soluția asupra cererii de obligare a A.N.F.P. la plata daunelor morale, instanța de recurs apreciază că acestea sunt nefondate.

Recurenta-reclamantă, urmare a Ordinului nr.466/2011 prin care s-a impus ca o condiție eliminatorie pentru ocuparea postului de secretar al Comunei Valea Crișului cunoașterea limbii maghiare – nivel avansat, apreciat de instanța de recurs ca fiind nelegal, a suferit un prejudiciu moral, însă, anularea acestuia reprezintă o satisfacție suficientă, astfel încât nu se mai impune acordarea unor satisfacții materiale.

În altă ordine, se reține că prin cererea de chemare în judecată reclamanta a solicitat anularea concursului organizat în baza Ordinului nr.4669/2011, anularea dispozițiilor Primarului Valea Crișului nr.1 și nr.2 din 24.01.2012,

reîncadrarea în funcția de secretar al comunei Valea Crișului, Județul Covasna, până la organizarea legală a concursului de ocupare a acestei funcții publice, obligarea la plata drepturilor salariale cuvenite, indexate, inclusiv dobânda legală și daune morale.

În ceea ce privește capătul de cerere ce vizează obligarea A.N.F.P. la plata drepturilor salariale cuvenite, instanța de recurs reține că este întemeiată excepția lipsei calității procesuale pasive a acestei autorități, întrucât nu există identitate între persoana acestei pârâte și persoana obligată în raportul juridic, A.N.F.P. neavând atribuții în ceea ce privește plata eventualelor drepturi salariale cuvenite recurente reclamante, raporturile de serviciu nefiind stabilite cu această pârâtă.

Prin urmare, instanța de recurs va respinge acest capăt de cerere ca atare.

Referitor la aceste capete de cerere formulate în contradictoriu cu Primarul Comunei Valea Crișului, instanța de recurs reține că în raport de dispozițiile art.10 alin.(1) teza I din Legea nr.554/2004 coroborate cu dispozițiile art.2 lit.d) C.proc.civ., competența de soluționare a acestora revine Tribunalului Covasna – Secția contencios administrativ și fiscal, astfel că se impune casarea sentinței recurate și trimiterea cauzei cu aceste capete de cerere spre competență soluționare acestei instanțe.

Mai mult, persoana vizată de dispoziția nr.2 din 24.01.2012 emisă de Primarul Comunei Valea Crișului, nu a fost introdusă în cauză, astfel că judecarea acțiunii reclamantei s-a făcut fără citarea tuturor părților interesate, fiind încălcate formele de procedură prevăzute sub sancțiunea nulității de art.105 alin.(2) C.proc.civ., astfel că și pentru acest motiv se impune casarea sentinței recurate și trimiterea cauzei Tribunalului Covasna, Secția contencios administrativ și fiscal, urmând ca această instanță, în virtutea rolului activ

prevăzut de art.129 C.proc.civ., să dea eficiență și dispozițiilor art.16¹ din Legea nr.554/2004 în scopul unei soluționări juste și complete a cauzei.

În consecință, față de toate considerentele expuse, Înalta Curte, în temeiul art.312 alin.(1) teza I, alin.(3), art.313 C.proc.civ., art.20 din Legea nr.554/2004, a admis recursul recurentei-reclamante împotriva sentinței nr.88/2012, a casat sentința recurată și a admis în parte acțiunea formulată de reclamantă, dispunând anularea Ordinului nr.4669 din 7.12.2011 emis de A.N.F.P.

A respins cererea de obligare a A.N.F.P. la plata daunelor morale ca neîntemeiată.

A admis excepția lipsei calității procesuale pasive a A.N.F.P. în ceea ce privește capătul de cerere privind plata drepturilor salariale și, în consecință, a respins acest capăt de cerere ca atare.

A fost trimisă cauza la Tribunalul Covasna, Secția contencios administrativ și fiscal pentru competența soluționare a celorlalte capete de cerere, care își va exercita rolul activ în sensul celor reținute prin decizia de casare, urmând ca la soluționarea cauzei să țină seama și de celelalte critici formulate ca apărări.